

Bitka pri Rozhanovciach

rok 1312

Začiatkom 14. storočia boli naše dejiny poznačené mocenským bojom medzi kráľom Karolom I. Róbertom z Anjou a mocnou uhorskou šľachtou, ktorá nechcela uznať majestát prišelca z Neapola. Najväčším protivníkom kráľa bol Matúš Čák Trenčiansky. Veľmož s prezývkou pán Váhu a Tatier si rad-radom podmaňoval hornouhorské panstvá aj s hradmi a vybudoval si postavenie nezávislého magnáta. V roku 1312 sa jeho spojenec Omodej Aba vzoprel kráľovej vôli a postavil sa mu na odpor na bojovom poli. Z bitky pri Rozhanovciach v roku 1312 však ako víťaz vyšiel Karol Róbert a moc Matúša Čáka a ostatnej spurenej šľachty ochabla.

Smrťou kráľa Ondreja III. v januári 1301 skončilo dlhé obdobie vládnutia arpádovskej dynastie v Uhorsku. Bojom o uvoľnený uhorský trón sa v krajine odštartovalo obdobie politickej nestability. S podporou Svätej stolice sa napokon moci uchopil najrazantnejší uchádzač z rodu neapolských Anjuovcov. Karol I. Róbert sa v máji 1301 pri Ostrihome nechal korunovať a neskôr si korunovačnú ceremóniu ešte dvakrát

zopakoval. Na začiatku pomerne dlhého vládnutia však musel čeliť mocnej uhorskej šľachte. Jeho majestátu sa nechceli podriaďiť najmä dvaja uhorskí palatíni - Omodej Aba vládnucci na severovýchode a Matúš Čák Trenčiansky na severozápade. Najmä mocný magnát z Trenčianskeho hradu bol pre uhorského panovníka veľmi vážnym súperom. Jeho domínium v hornom Uhorsku sa utešene rozrastalo a postupným

Bojisko bitky pri Rozhanovciach

Drevené plastiky nad Beniakovcami

podmaňovaním si panstiev aj s hradmi, ktorých sa zmocňoval zväčša násilným spôsobom, si vydobyl legendárnu prezývku pán Váhu a Tatier. V posilňujúcej sa mocenskej dualite bolo len otázkou času, kedy dôjde

k veľkému vojenskému stretu z nepriateľských síl. Napokon k nemu došlo v piatok 15. júna 1312.

Pamätaná bitka pri Rozhanovciach sa odohrala na poliach východne od mesta Košice, ktoré bolo hlavným dôvodom, prečo sa dve veľké vojská postavili proti sebe. V spore o bohaté mesto kráľ Karol Róbert držal stranu košickým mešťanom. Zato synovia palatína Omodeja Abu sa nechceli dobrovoľne vzdať svojich nárokov na Košice a ďalšie majetky. Obrátili sa na Matúša Čáka, ktorý bol najmocnejším mužom v krajine a hlavným kráľovým oponentom. Vojsko Karola Róberta najskôr vyrazilo proti protivníkovi, ktorý sa uchýlil v dobre opevnenom Šarišskom hrade, čakajú pomoc od Matúša Čáka. Keď sa doniesli zvesti, že Matúšovo vojsko sa blíži, velitelia kráľovskej armády sa stiahli

Bitka pri Rozhanovciach

